

Begrundelse

Ministeren har et ubetinget ansvar for, hvad der foregår i hans ressort. Hvis en styrelse eller et direktorat foretager aktiviteter, kan ministeren stilles til regnskab. Når en minister står som ejeren af alle eller flertallet af aktier i en statsvirksomhed, har ministeren det bevillingsmæssige ansvar, han skal ofte godkende budgetter, arbejdsplaner m.v. Hvis den pågældende statsvirksomhed udøver politisk arbejde, f.eks. i form af lobbyisme, må ministeransvaret også kunne gøres gældende.

Svar (17/3 97)**Finansministeren (Mogens Lykketoft):**

Finansministeriet har til brug for besvarelsen bedt Justitsministeriet om en udtalelse. Når denne udtalelse foreligger, vil der blive givet en endelig besvarelse af spørgsmålet.

Spm. nr. S 1628

Til finansministeren (6/3 97) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren begrunde, hvorfor han i svaret på spørgsmål nr. S 1469 mener, at der kun er behov for parlamentarisk kontrol med de politiske aktiviteter i de 100 pct. statsejede selskaber, når det i lov om ændring af lov om revision af statens regnskaber m.m. og lov om statsrevisorerne (revision og gennemgang af regnskaber for visse selskaber og virksomheder m.v.) (lovn. 465 af 12. juni 1996) er blevet fastslået, at rigsrevisorerne af hensyn til den parlamentariske kontrol skal have adgang til alle aktieselskaber, hvor staten har bestemmende indflydelse?«

Begrundelse

I lov om ændring af lov om revision af statens regnskaber m.m. og lov om statsrevisorerne fremgår det, at rigsrevisorerne har direkte adgang til regnskaberne i såvel de 100 pct. statsejede aktieselskaber som de aktieselskaber, hvor staten har bestemmende indflydelse. Af bemærkningerne til loven fremgår, at formålet er at sikre parlamentarisk kontrol.

Der må helt særlige argumenter til, hvis den politiske aktivitet (lobbyisme) skal udgå fra aktieselskaber, hvor staten har bestemmende indflydelse, uden at der kan være parlamentarisk kontrol med selskabernes aktiviteter, mens deres regnskaber er underkastet parlamentarisk kontrol via rigsrevisorer og statsrevisorer.

Svar (17/3 97)**Finansministeren (Mogens Lykketoft):**

Det følger ikke af svaret på spørgsmål 1469, at der kun skulle være behov for parlamentarisk kontrol med 100 pct. statsejede aktieselskaber. Ministerens udøvelse af sine ejerbeføjelser kan underkastes parlamentarisk kontrol uanset hvor stor eller lille statens ejerandel er.

Men når et selskab også har andre aktionærer end staten, må ministerens udøvelse af sine ejerbeføjelser ske under hensyntagen til disse andre aktionærer. Det ville give staten en fortrinsstilling frem for de andre aktionærer, hvis staten som aktionær kunne indhente oplysninger fra selskaberne, som de andre aktionærer ikke kan indhente. En sådan fortrinsstilling ville stride mod det grundprincip for aktieselskaber, at alle aktionærer skal behandles lige.

I de 100 pct. statsejede aktieselskaber er der derimod ikke andre aktionærer at tage hensyn til.

Det fremgår af bemærkningerne til den nævnte lov, at rigsrevisors direkte adgang til regnskaberne for selskaber, hvor staten har bestemmende indflydelse, ikke indebærer en forfordeling af staten i forhold til de andre aktionærer, idet rigsrevisor ikke er en del af den offentlige forvaltning, men er uafhængig ved udøvelsen af sit hverv. Rigsrevisor rapporterer ikke til en minister (en af aktionærerne), men til statsrevisorerne, der er et parlamentarisk kontrolorgan.

Spm. nr. S 1629

Til finansministeren (6/3 97) af:

Kim Behnke (FP):

»Finder ministeren det acceptabelt, at der for en række helt eller delvist statsejede aktieselskaber påråbes »arm's length« i forholdet til, at politikerne ikke skal blande sig i den daglige drift af